

Conversa sobre la pau

Ignasi Riera

Els fills ens diran un dia: «;Teníeu pa a l'ull!» O bé: «;la vanitat us feia cecs!» Ens ho diran quan comprovem que xerràvem sobre el sexe dels àngels o sobre el caràcter genuí de les qüestions genuïnament bizantines..., mentre que, a quatre passes, els senyors de la guerra ja eren a les postres de l'àpat de la gran celebració.

Ho comentàvem, a Köln, la sàvia Colònia romana, amb els amics Valentí, Inge i Josep. Amb el fons d'una ciutat desbocada, eufòrica de gresca carnavalesca, malgrat el glaç dels carrers. Parlàvem dels atemptats quotidians contra la pau... i com érem gent alienada, estrangers sempre, insensibles a les fuetades de la

por objectiva. (Al tren, un periodista holandès m'havia interromput: «¿Però que no veus, il·lús, que sense l'OTAN resultaria més fàcil la reunificació alemanya i aleshores seríem nosaltres, porucs a cops d'història, els qui hauríem de fugir esverats...?») Renyo el periodista. Insolent. Imprudent: es fica de peus a la galleda com un tal Bettino Craxi...)

L'agenda no ens deixa meditar sobre les dades objectives. Algun dia algú dirà que estàvem tocats de l'ala, puix que no ens adonàvem del volcà que teníem al cul, d'un volcà sempre a punt d'erupció, mentre que nosaltres vivíem obsedits per la declaració d'Hisenda, per com comprar endimaris a terminis (raonables) o per

com triar el xampany de la celebració, al cap d'onze anys, del fet que els altres, a la lliga, eren més insolents encara.

Mentrestant, ens fotem del possible error tecnològic (que la tensió política justificaria). A ben pocs quilòmetres de la conversa pacífica, circulen per les autopistes armes nuclears preparades per a respondre. Hi ha, ahora, l'altra bomba: la dels mífics «pàries de la terra», les massa concretes (informàticament controlades) «famèliques legions»... que els eficaços mecanismes de control policíac ens fan veure com les bèsties engabiades al zoo. (El vell professor de física repeteix que l'energia sempre, al capdavant, es transforma).

Opinió

L'idioma de les ambaixades, ¿qüestió bizantina?

E. A. Llobregat

La premsa diària d'Alacant el passat trenta de gener donava notícia que les ambaixades de la festa de moros i cristians d'Alcoi continuarien sent declamades en castellà, i no en valencià. Vaig quedar-me bocabadat. Fa molts anys que no hi he pujat per veure la festa, però estava completament convençut que actualment i des de feia ja anys els textos eren recitats en la llengua dels alcoians, més encara perquè em roda pel cap que n'hi ha un text escrit per un poeta tan excel·lent i tan alcoià com Joan Valls. Mai no he tingut cap problema lingüístic a Alcoi, sempre he parlat en valencià amb tothom i sempre he rebut resposta en valencià, i sempre havia sentit una emoció peculiar davant d'un lloc on l'ús de la nostra llengua era com havia de ser pertot arreu. ¡ ara em trobe amb aquesta sorprenent notícia!

No estic en absolut assabentat dels problemes interns que puga haver-hi dins de l'Associació Sant Jordi; es-

tic, però, convençut que les sessions se celebren sempre en valencià i que en això no se separaren del que es normal en la convivència diària alcoiana. Que enfront d'una proposta més que raonable haja pogut haver-hi oposició és un enigma que no arribe a esbrinar. Que un fenomen semblant s'esdevinga en pobles on la utilització de la llengua pròpia és més mediatitzada, arribaria a comprendre-ho amb un cert dolor, però, a Alcoi, no m'ho puc acabar de creure. ¿Quins arguments es poden esgrimir en favor d'una llengua aliena, per més que siga l'oficial del BOE i de la corona de Castella, en contra de la llengua materna, nadiua, dels alcoians? La premsa conta que el president de l'Associació, E. Sanus, manifestà durant la sessió que s'havia deixat perdre una oportunitat històrica, i, realment, aquesta és la més pura veritat.

No crec que ningú no puga defensar un text anacrònic, amb la pitjor

retòrica romàntica, històricament fals, enfront de la qualitat poètica de Joan Valls, o fins i tot d'una versió nova que es pogués escriure ara, una versió més fidel a la història i amb una forma expressiva menys artificiosa, mal que pateixen quasi totes les ambaixades en castellà que es poden oir pels pobles que fan la festa. I, si no es pot defensar el text, més a prop de *Don Alvaro o la fuerza del sino* que de nosaltres, ¿què és el que ha defensat la Junta de l'Associació Sant Jordi d'Alcoi? ¿l'oposició a utilitzar el seu propi idioma en la festa que ha donat a Alcoi un renom internacional? Davant d'aquest dilema, em pense que encara no hem eixit de Bizanci i dels seus teòlegs que discutien el sexe dels àngels, mentre la ciutat era presa pels turcs. Amb acords d'aquesta mena, els turcs que estan amenaçant-nos com a poble, del segle XVIII ençà, s'han emparat d'un nou castell. Ja els en queda menys per conquerir.